

اسلام شناسان و روشنفکران مسلمان در هایدلبرگ

پذیرش راه حل های دموکراسی فراهم می شود؛ چیزی مانند برابری همه شهروندان در مقابل قانون و این در مورد زنان نیز صادق است، اینکه زنان امکان راهیابی به مجلس کشورها را داشته باشند. انجام اصلاحات در اسلام به برخی از مسلمانان کمک می کند که در حفظ عقیده مذهبی و شرکت در بنای دموکراسی و فعالیت سیاسی در کشورشان دچار عذاب وجدان نشوند.

محمد ارکون، استاد دانشگاه سوربن پاریس معتقد است که رشد مسیحیت و به وجود آمدن نظام دموکراسی در کشورهای اروپایی به تاریخ آنان بازمی گردد، به عصر روشنگری و رشد و قبول حقوق شهروندان. این همه برخلاف اسلام امروزی، به پذیرش مدرنیته در این کشورها ارتباط نزدیک دارد.

او می گوید: این موضوع باید در اروپا به وقوع بپیوندد، زیرا در آنجا نظام دموکراسی حاکم است، ولی مسلمانانی که در کشورهای اروپایی زندگی می کنند، مشارکتی در اداره کشور ندارند. اینها یا هنوز تابعیت کشور محل سکونت خود را ندارند و یا تصور خود از ادغام اصول دموکراسی و اسلام را نمی توانند به مرحله عمل برسانند. آنان اغلب در ارتباط با عقاید خود در مواضع محافظه کارانه ای قرار دارند. به همین جهت باید این مسلمانان در دانشگاه های اروپایی آموزش داده شوند تا بتوانند در بحث های امروزی درباره دموکراسی شرکت جویند. در اینجا ما می توانیم دارای اسلامی اروپایی باشیم که در جهان اسلام نیز جایی داشته باشد.

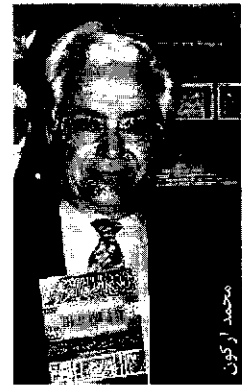
محمد ارکون در این باره می گوید: ما نمی توانیم در تمام کشورها تصور برابری از برقراری دموکراسی، داشته باشیم، این مساله تا حد زیادی به فرهنگ هر کشور مربوط می شود و اینکه فرهنگ های مختلف غیراروپایی به چه شکلی با فکر جدید برخورد می کنند.

عبدالکریم سروش نیز به این امر خوش بین است و می گوید که به دلیل فشارهای زیاد، انجام بحث های مربوط به اسلام و مدرنیته مدت ها است

در ایران جریان دارد، شاید بیش از دیگر کشورهای اسلامی.

در این همایش، کارشناسان بر این امر توافق و تاکید داشتند که اسلام می تواند با اصول دموکراسی همخوانی داشته باشد و این برای مدرن کردن اسلام و پذیرش نظرات کثرت گرایان در اروپا یک شانسی محسوب می شود.

همایش "اسلام و دموکراسی"، با حضور چهره های شاخص اندیشه های اسلامی و مشارکت برخی اسلام شناسان غربی در شهر هایدلبرگ آلمان برگزار شد.

در این همایش، این پرسش مطرح شد که آیا اصولا دموکراسی و اسلام با یکدیگر همخوانی دارند و چه امکاناتی برای به وجود آوردن اسلام مدرن و انجام اصلاحات در آن موجود است؟

در این کنفرانس به دعوت انستیتو آلمانی، آمریکایی هایدلبرگ دو اسلام شناس معروف آلمانی، اشتفان ویلد و اودواشتاین باخ و همین طور صاحب نظرانی از دنیای اسلام از قبیل محمد ارکون، نصر حامد ابوزید، عبدالکریم سروش و صادق العزم شرکت داشتند.

در جواب این پرسش که آیا اسلام و مدرنیته امکان هماهنگی دارند، صادق العزم اسلام شناس سوری و استاد دانشگاه های دمشق و بیروت جواب قطعی مثبت می دهد. او مثال ترکیه را گوشزد می کند که در آنجا به تازگی در حکومتی با حزب اسلامی، اصلاحات قوانین صورت گرفته است.

حکومت ترکیه با پذیرش انجام اصلاحات سعی دارد در جامعه کشورهای اروپایی پذیرفته شود و صادق العزم این را نشان موثری در دنیای اسلام می بیند. او می گوید: اصلاحات در اسلام کنونی و قوانین آن باید پذیرفته شود. این عمل نشانگر انطباق جامعه اسلامی با مدرنیته، پدیده جهانی شدن، دموکراسی و موقعیت هایی است که زندگی در قرن بیست و یکم را برای ما سهل تر می کند.

او خواستار انجام گفت و گوی باز با اسلام شناسان ایران و دیگر کشورهاست و هدف را به دست آوردن اسلامی می داند که با اصول دموکراسی همخوانی دارد. صادق العزم می گوید: اصلاحات مذهبی می توانند ما را به سمت روشنگری در اسلام رهنمون کنند و به این وسیله امکان بالا رفتن